

CENY OGŁOSZEN

za wiersz milimetrowy
przed 1 złoty, w tek-
ście 50 gr., za tekstem
40 gr. Ogłoszenia tabe-
laryczne 50 proc., a
kwiatkowe 25 proc.
Drobnego ogłosze-
nia po 10 groszy.
Na poszukujących pra-
cy 5 gr. za wyraz. Naj-
mniejszej 1 zł.

Konto czekowe PKO
Warszawa 53.070.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wy-
nosi miesięcznia

zł. 2.00

Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8 te-
lefon 4-47, telefon re-
dakcji 5-22, telefon re-
dakcji nocnej i dru-
karni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 53.070.

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 10, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, t. l. 2-77; ZAWIER-
CIE, ul. Paderewskiego 7, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek Nr. 8; telefon 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki, telef. 16.

ZAMACH STANU W AUSTRII

Rząd opanował akcję domorosłych faszystów
Aresztowanie księcia Starhemberga i 3 generałów. — Przywódca
zamachu uciekł do Włoch.

WIEDEN, 14.9. Wczoraj rano
został Wiedeń
zaalarmowany pogłoską o zamachu
stanu

dokonanym przez „Heimatschutz“
(austriacy „hitlerowcy“) w Górnej
Styrii, w Górnej Austrii i częścio-
wo w Salzburgu.

Uzbrojone oddziały „Heimatschu-
tzu“

pod wodzą dr. Pfriemera
obsadziły miasta Bruck nad Murą,
Kapfenberg, Feldweg, Judenberg i
Schladming w Górnej Styrii.

Równocześnie inne miejscowe
oddziały „Heimatschutzu“ obsadzi-
ły niektóre

miejscowości w Górnej Austrii
i w Salzburgu.

Równocześnie wymaszerowały
oddziały „Heimatschutzu“ do wy-
znaczonych dla nich miejscowości.

Na murach miast Styrii ukazała
się odezwa Pfriemera, który zawa-
dza ludność, że

obejmuje władze w państwie
i równocześnie zwalnia żandarmerję
i policję z przysięgi wierności zło-
żonej rządowi republikańskiemu.

Równocześnie „Heimatschutz“
obsadził starostwo w Kirchdorfie w
Górnej Austrii.

Rząd wiedeński na pierwszą
wiadomość o zamachu stanu we-
zwał telegramem okólnym miej-
scowe władze

do stawienia oporu zamachowcom.

Przeciwko „Heimatschutzowi“
wyruszyły natychmiast oddziały
żandarmerji i wojska. W niektó-
rych miejscowościach

doszło do mniejszych starć.

Wreszcie udało się żandarmerji
i wojsku

odzyskać większą część miejsco-
wości

obsadzonych przez „Heimatschutz“.

Jedynie tylko w Murztal

doszło do starcia,

jednak skończyło się tylko na kil-
ku leżących rannych.

Zamach w Styrii
był przygotowany już od dłuższego
czasu.

Nici koncentrowały się w ręku ks.
Starhemberga, głównego przywódcy
„Heimatschutzu“.

Przed zamachem zjawiał się on
a dowódcy brygady w Linzu i na-
mawiał go

do przyłączenia się do zamachu.

Dowódca brygady odmówił. Tej o-
koliczności oraz faktowi, że dr.
Pfriemer zbyt wcześnie uderzył, na-
leży zawdzięczać

szybkie zgniecenie zamachu.

Rząd austriacki z całą bezwzględ-
nością występuje przeciwko przy-
wódcom Heimwehry i chce raz na-
zawsze zgnieść wszelkie ich nałzie-
je na powodzenie zamachu.

Dziś aresztowano w pociągu koło
Weissenkirchen przywódcę Heim-
wehry, księcia Starhemberga.

Pozatem
aresztowano w Lencu trzech gene-

rałów armji cesarskiej,
Puchmeyera, Engelscha i Poppa-
cha, którzy zajmowali wybitne sta-
nowiska w Heimwehrze.

Według ostatnich wiadomości
głównemu sprawcy zamachu, Prie-
merowi, i jego pomocnikowi, Raute-

rowi, udało się zbiec do Włoch.

Akcja Heimatschutzu została
zupełnie zlikwidowana. Członkowie
Heimatschutzu opuścili obsadzone
przez siebie gmachy.

W całej Austrii panuje zupełny
spokój.

Co słyszeć w Genewie?

BANKIET DZIENNIKARZY. — MOWA BRIANDA I CURTIUSA.

GENEWA, 14. 9. (wl.) Na dzisiej-
szym posiedzeniu ligi dokonano wy-
borów do rady ligi.

Związek dziennikarzy przy lidze
narodów wydał dziś bankiet, na któ-
tem dłuższe przemówienie wygłosił
min. Briand. W przemówieniu swem
min. Briand w bardzo ostrej formie
wypowiedział się przeciwko wojnie.

Po Briandzie przemawiał min.
Curtius, którego przemówienie skier-
owane było do zatuzowania wra-
żenia jego sobotniej mowy na ple-
num ligi.

Jak wiadomo bowiem, cała pra-
sa europejska dała wyraz rozczar-
owaniu z powodu sobotniego przemó-
wienia Curtiusa w Genewie i stwier-
dziła, że przemówienie to stanowi

poważny błąd polityczny i jest wy-
rzeczeniem się metod Stresemanna,
którego politykę Curtius obiecywał
ściśle kontynuować. Przemówienie
miało wszelkie cechy wyzwania i
provokacji. Być może pisze, że Cur-
tius zmuszony był przemawiać w
ten sposób, ażeby zadowolić niemiec-
ką opinię publiczną, być może rów-
nież, że słowa jego spotkały się z do-
brem przyjęciem z drugiej strony
Renu, niemniej jednak należy przy-
znać, że przemówienie jego w Gene-
wie jest dziwnym przyczynkiem do
prac przygotowawczych do konferen-
cji rozbrojeniowej i niezwykłym
wstępem do wizyty ministrów fran-
cuskich w Berlinie.

Sprawcy napadu na właściciela kina „Czary”
w Warszawie

zostali schwytani i staną przed sądem doraźnym.

WARSZAWA, 14.9. (wl.) Śledz-
two w sprawie zuchwałego napadu
bandyckiego na mieszkanie właścici-
ela kinoteatru „Czary“ przy ulicy
Chłodnej, Grinberga doprowadziło
do ujęcia sprawców.

Jak to donosiliśmy, onegdaj oko-
ło godziny 11 wieczorem, gdy w
mieszkanie znajdowała się tylko
p. Franciszka Grinbergowa, oraz
dwie służące, własnemu dwu uzbro-
jonych w rewolwery bandytów.

Po steroryzowaniu kobiet ban-
dyci przystąpili do rabunku.

W tej chwili służąca Radziwił-
ska pod wpływem przestachu do-

stała ataku nerwowego.

Krzyk jej spłoszył rabusiów —
zbiegli nie zabrawszy.

Przybyli na miejsce wywiadow-
cy urzędu śledczego, z zeznań ko-
biet i lokatorów, oraz z opisu wy-
glądu bandytów — ustalili, iż jed-
nym z nich jest były bileter kina
p. Grinberga.

Energiczne śledztwo doprowa-
dziło do aresztowania bandytów. Są
to Marjan Jabłonkowski i Stefan
Szajdukis.

Staną oni przed sądem doraź-
nym.

Niepodległość Indji albo szkoda mówić..

LONDYN, 14. 9. Ghandi, który
pierwszą noc spędził na betonowej
podłodze w przytułku Kingsley Hall,
odbył wczoraj wieczorem dłuższą
konferencję z premierem Mac Do-
naldem.

Ghandi podkreślił, że jest skłon-
ny do prowadzenia dalszych roko-
wań z rządem angielskim na pod-
stawach, ustalonych przez wszechin-
dyjski kongres narodowy. W prze-
ciwnym razie minie się z celem
wszczęcia jakiegokolwiek rozmów. O-
pracowanie szczegółów pozostawio-
no rzeczoznawcom.

Przedstawicielom prasy oświad-

czył Ghandi, że przywiązuje wielką
 wagę do osobistego zetknięcia się ze
swoimi głównymi przeciwnikami, a
mianowicie Churchilllem i lordem
Rothermerem.

NOWY KOMENDANT WOJEWÓDZKI POLICJI W KIELCACH.

WARSZAWA, 14.9. (wl.) Zo-
stał podpisany już dekret, mianują-
cy insp. Czesława Grabowskiego ko-
mendantem wojewódzkim p. p. w
Kielcach.

POWRÓT MARSZ. PIŁSUDSKIEGO
Z KRAKOWA DO WAR-
SZAWY.

WARSZAWA, 14. 9. Wczoraj
powrócił do Warszawy nocnym po-
ciągiem z Krakowa marszałek Pił-
sudski, który w ciągu ostatnich dwa
dni prowadził w krakowskim DOK.
grę wojenną.

Wraz z marszałkiem Piłsudskim
powrócili oficerowie: gen. Kordjan-
Zamorski, pułk. Gąsiorowski, ppik.
Glabisz.

DODATNI BILANS.

WARSZAWA, 14.9. (wl.) Bilans
handlowy za ubiegły miesiąc wy-
kazuje saldo 41 milionów po stro-
nie dochodów.

NOWE PLACÓWKI KONSULARNE
W WYBORGU I NA MADAGASKA-
RZE.

WARSZAWA, 14. 9. (wl.) W najbli-
ższym czasie utworzone zostaną nowe
dwie polskie placówki konsularne w
Wyborgu (Finlandja) i na Madagaska-
rze (należy do Francji).

Wyborg jest bardzo ważnym punk-
tem przewozowym na Bałtyku. Przez
ten port przechodzą liczne transporty
maki, ryżu, sody itp., idące do Finlan-
dji.

Madagaskar jest doskonałym ryn-
kiem zbytu dla wyrobów galanterij-
nych, niektórych tekstyliów, mebli gie-
tych itp.

Próba eksportu tych towarów z Pol-
ski na Madagaskarze dały wyniki za-
dawalniające.

Z drugiej strony Madagaskar boga-
ty w rudy różnych gatunków i mine-
rały, dostarczać może tego towaru bez-
pośrednio do Polski.

W ST. ZJEDNOCZONYCH
PŁONA LASY.

LONDYN, 14. 9. Donoszą z Nowe-
go Jorku, że w stanie Minnesota pło-
ną wielkie przestrzenie lasów. 6 o-
sób poniosło śmierć. Liczba ran-
nych i bezdomnych jest bardzo
znaczną.

MOSKWA PO GODZ. 10 WIECZ.
W CIEMNOŚCIACH Z POWODU
BRAKU WĘGLA DLA ELEKTROW-
NI.

MOSKWA, 14. 9. Z powodu braku
węglu, władze miejskie wydały zarzą-
dzenie o koniecznym gaszeniu światła
elektrycznego o godzinie 10 wieczór. El-
ektrownia moskiewska będzie dawała
światło elektryczne do godz. 12 w no-
cy, ale tylko dla instytucji państwo-
wych, komisariatów policji oraz GPU.
Winni nieprzestrzegania „nowych“ prze-
pisów o oszczędności prądu będą kara-
ni w trybie administracyjnym, a w
razie powtórzenia się, pozbawieni zos-
tą światła elektrycznego.

1200 OSÓB ZGINEŁO W HON-
DURASIE.

LONDYN, 14.9. Według ostat-
nich wiadomości z angielskiego
Hondurasu zginęło podczas ostat-
niej olbrzymiej katastrofy w Belizie
zgorą 1200 ludzi. Dotychczas wydoby-
to z pod gruzów 700 zwłok.

Ponieważ istnieje niebezpieczeń-
stwo wybuchu epidemji wskutek pa-
nujących obecnie upałów, władze za-
rzędziły spalenie najbardziej zni-
szczonych okęgów miasta. Guber-
nator ogłosił stan wojenny, ponie-
waż brak żywności w kilku wypad-
kach doprowadził do formalnych re-
woltów głodowych.

Kto wygrał na loterii?

Zł. 50.000 na n-ry: 141220 169149
Zł. 20.000 na n-ry: 20171
Zł. 15.000 na n-ry: 14433
Zł. 10.000 na n-ry: 168147 176451
209240.

Zł. 5.000 na n-ry: 3345 27280 68070
17406.

Zł. 3.000 na n-ry: 36971 399999
53162 151788 188057 149775 195457.

Zł. 2.000 na n-ry: 12014 60149
71563 105103 118062 181597 9685
45270 76966 112849 142463 172369
192743.

Zł. 1.000 na n-ry: 11734 15203
33597 53597 53328 54840 76277 82296
117914 120355 138458 149714 152310
152775 184277 205334 8039597 314444
39211 50509 52553 72845 82683 91740
118798 147826 163037 180747 197088
200996 205522 207801.

Zł. 500 na n-ry: 1482 6932 12335
12562 21922 23277 26712 28948 29636
31816 35130 36246 37929 42822 46239
55339 57247 60408 62129 65675 66010
69246 78601 89382 92065 92594 92661
94133 96374 97721 99619 102292
102537 108960 114372 114575 116414
117788 118291 125001 127839 129108
132399 132874 141440 154646 159138
160371 169839 171940 173062 174986
175756 175883 176616 182712 186481
186891 188464 194040 194489 197195
198066 198537 204676 207537 209029
209616.

WYNALEZEK TECHNICZNY POWRÓCI WOLNOŚĆ INŻYNIEROWI.

MOSKWA, 14. 9. Inżynier sowiecki Najmejer odsiadwał od dwu lat w Moskwie karę więzienia za sabotaż.

W czasie pobytu w więzieniu pracował on nad wynalazkiem technicznym, który ma dokonać przewrotu w przemyśle metalurgicznym w dziedzinie prasowania stali wysokich gatunków.

Władze sowieckie postanowiły wypróbować ten wynalazek, i o ile okaże się praktyczny, wypuszczą inżyniera na wolność.

HISZPAŃSKA GAZETA POD WPLYWEM TROCKIEGO.

MOSKWA, 14. 9. W Hiszpanji wychodzi pismo komunistyczne, nastroszone w sposób wybitnie wrogi w stosunku do obecnego rządu Sowietów.

Po zbadaniu sprawy przez koła stałowskie okazało się, że gazeta znajduje się pod wpływem Trockiego.

Więzień z Konstantynopola, jak go nazywają pisma rosyjskie, potrafił w zreczyn sposób umocnić sobie ten wpływ.

Sowiety zwrócili się do rządu hiszpańskiego z żądaniem, by pismo to zamknięto.

ANTYSEMICKIE WYBRYKI HITLEROWCÓW NA ULICACH BERLINA.

BERLIN, 14. 9. Z okazji żydowskich świąt Nowego Roku doszło w sobotę wieczorem na przyrzecznej ulicy Berlina, Kurfürstendamm do wykroczeń hitlerowców przeciwko przechodniom, mającym wygląd żydowski.

W jednej z kawiarni wybito wszystkie szyby.

Silne oddziały policji rozprędziły manifestantów i aresztowały 31 hitlerowców.

ZBROJNY ATAK NA GPU. W MIŃSKU.

w odwet za tropienie ruchu białoruskiego przez czerezwycząjkę.

MIŃSK, 13. 9. Trzech uzbrojonych w rewolwery mężczyzn dokonało napadu na gmach miejscowego GPU.

Zamachowcy obsypali ogniem rewolwerów automatycznych pierwsze piętro gmachu, na którym mieści się gabinet szefa wydziału do walki z kontrrewolucjonistami. Wszystkie trzy pierwsze piętra zostały zbite, jeden z urzędników GPU, otrzymał ciężkie rany. Pościg nie dał wyników.

Wedle krążących pogłosek zamachu dokonali członkowie organizacji wolnościowej białoruskiej, której działalność częściowo została zdekonspirowana przez GPU, dzięki prowokatorowi, który tego wieczora odbywał konferencję z urzędnikami czerezwycząjką w sprawie likwidacji organizacji.

Dyskusja rozbrojeniowa w Genewie

Nie jest przypadkiem, że w toczącej się obecnie dyskusji nad sprawozdaniem z działalności ligi narodów główna uwaga i główna krytyka obraca się dokoła problemu rozbrojenia. Problem ten bowiem wysunął się dziś na czoło, związał najściślej z kryzysem gospodarczym, a jednak przez ligę narodów opanowany nie został. Wnosząc po przebiegu rozmów i deklaracji genewskich, zwołana na luty przyszłego roku konferencja rozbrojeniowa poza nowymi deklaracjami i akademickimi dysputami pozostanie bez rezultatu.

Dla człowieka, stojącego zdala od subtelności zagadnienia i operującego jedynie t. zw. chłopskim rozumem, cała ta sprawa przedstawia się bardzo zagadkowo. Dlaczego nie mogą się pogodzić? Przecież cały świat ugina się pod brzemieniem kryzysu, wszędzie w oczy zagląda nędza, wszędzie robi się gorączkowe i niesłychanie dotkliwe oszczędności, wszędzie pieniądze, zużywane na zbrojenia byłyby manną z nieba, a jednak — żadna siła nie może rozwikłać węzła. Każde państwo z osobna przez usta swego przedstawiciela podkreśla gotowość do redukcji zbrojeń, ale gdy zejda się delegaci wszystkich państw — sprawa kończy się na niczym.

Dzieje się tak przedewszystkiem dlatego, ponieważ idea rozbrojeniowa traktowana jest na ogół nieszczerze. Jest tematem, na którym chciałoby się zrobić interes. Typowym przykładem na to jest teza „najpierw rozbrajanie, potem zaufanie“, wysunięta m. i. przez Włochy. W przekładzie na język praktyczny znaczy to: niech się rozbroi Francja, która twardo stanęła przy nietykalności swych obszarów macierzystych i kolonialnych, a wtedy my zobaczymy. Nie inaczej wygląda stanowisko Niemiec, które niczego nie przyrzekając i niczego nie zrzekając się ze swego programu rewizyjnego, chciałyby jako wstępny warunek swego „zaufania“ widzieć rozbrojoną Francję i obojętną Polskę. I dyskusja staje natychmiast na martwym punkcie. Jeszcze najszczerzej przedstawia się rola Sowietów, dla których czerwona armia jest instrumentem rewolucyjnym, przeznaczonym do zadania śmiertelnego ciosu reszcie świata w dniu przełomowym. Tego nie wypierają się nawet

Jakże zabawnie wyglądają w tej atmosferze nieufności i czających się ataków takie n. p. argumenty, że ograniczenie zbrojeń... zaostriżyłoby kryzys, pozbawiając pracy robotników w fabrykach broni i amunicji. Wynikałoby z tego, że niema żadnych innych potrzeb, żadnych innych robót publicznych, czekających realizacji i mogących zatrudnić bezrobotnych fachowców od armat i karabinów maszynowych. A jednak i taki „argument“ padł w Genewie.

To też dyskusja rozbrojeniowa jest błędzeniem po obwodzie zamkniętego koła. Piękne słowa

służą tylko do pokrycia bezradziejnej sytuacji i do ludzenia społeczeństw, że coś się robi i czegoś się szuka. Mimowoli pragnęłoby się jakiejś olbrzymiej siły

zewnętrznej, która by wtargnęła w to targowisko popłatanych interesów i intryg i w imię ratowania świata przed zagładą, mogła triumf pokoju.

JEDYNY WNIOSEK.

Ujawnione dokumenty, które po nad wszelką wątpliwość stwierdzają łączność ukraińskiej akcji terrorystycznej we Wschodniej Małopolsce z kierownictwem niemieckim, stanowiąc mogą niespodziankę dla opinii zagranicznej.

Spółeczeństwo polskie widzi w tych dokumentach jedynie dowód trafności swych własnych przypuszczeń i przeświadczeń, opartych na faktach bliższej lub dalszej przeszłości.

Wiemy, i dla nikogo w społeczeństwie polskim nie jest to tajemnicą, że budzący się w połowie zeszłego stulecia ruch narodowy wśród ludzkości ruskiej w Małopolsce Wschodniej, skierowany został w koryto antypolskie przez czynniki zaboreze. Wiemy, że niewiele więcej około roku 1900-ego iniejały w t. zw. kwestji ukraińskiej wzięły bezpośrednio w swe ręce Berlin, który wogóle na terenie monarchji habsburskiej gospodarował, jak we własnej kieszeni. Rewelacje ówczesnego redaktora „Dziennika Berlińskiego“ Fr. Krysiaka i opublikowane przezeń wówczas dokumenty ustanowiły ponad wszelką wątpliwość fakt, że konsulat niemiecki we Lwowie był placówką wyłącznie polityczną. Zadaniem którego było podszożowanie rusinów galicyjskich przeciwko ludności polskiej.

Rzecz prosta, że odpowiednie czynniki wiedeńskie szły na rękę wskazaniom polityki prusko-niemieckiej, wytwarzając dla ludności polskiej sytuację coraz bardziej niebezpieczną. Zamordowanie namiestnika Galicji Andrzeja Potockiego według niebezpiecznej opinii polskiej nastąpiło na rozkaz z Berlina, z wiedzą i aprobatą tajnej policji wiedeńskiej. Andrzej Potocki bowiem był „zbyt samodzielny“ w swej polityce w stosunku do ukraińców, — niedogodny był tedy zarówno dla Berlina, jak i dla Wiednia.

Wojna przyniosła nowe nżbite dowody głębokiego zainteresowania Berlina kwestją ukraińską. Okres rządów „hetmana“ Skoropadskiego na Ukrainie jest okresem słabo maskowanych rządów okupacji niemieckiej. Konająca monarchja Habsburgów pozostawia nam w spadku Wasyła Wyszywanego (Wilhelma Habsburga), który staje na czele wojska ukraińskiego, oblegając Lwów i okupującego czasowo część Małopolski Wschodniej. Pod jego rozkazami służy cały szereg oficerów... pruskich.

Słowem, — krwawa nie wiążąca politykę niemiecką z kwestją ukraińską, jest dostatecznie dla społeczeństwa polskiego widoczna. Dokumenty, ogłoszone ostatnio w

prasie polskiej, nie są dla nas rewelacją niespodzianą, lecz jednym jeszcze dowodem, potwierdzającym trafność naszych domysłów i pojęzeń.

Jakiż jednak wniosek mamy wyciągnąć, że Niemcy niewątpliwie usiłują w pewnej części społeczeństwa ukraińskiego znaleźć czynnik, rozsadzający państwo polskie?

Prasa endecka wyciąga stąd bardzo „uproszczony“ wniosek: — zupełnej negacji zarówno kwestji niepodległości Ukrainy, jak i wszystkiego, co ma charakter dążenia do ugody z czynnikami ukraińskimi w Małopolsce Wschodniej. Nazajutrz po ujawnieniu wspomnianych dokumentów, udowadniających finansowanie „ukraińskiej organizacji wojskowej“ przez Berlin, jedno z endeckich pism codziennych pisało: — najwyższy czas, aby obóz „sanacyjny“ zrozumiał, że im bardziej się ukraińców głasze, tem więcej popełniają łajdactw.

Pomijamy fakt, że właśnie endecka na terenie sejmowym sekundowała opozycji lewicowej, która zarzucała polskim władzom rządowym, iż „głaszały“ ukraińców zbyt boleśnie. Jeśli jednak prasa endecka z ujawnienia dokumentów ukraińsko-niemieckich wyciąga wniosek, że przez kreślić należy ideę, której służył śp. Tadeusz Hołówko, ideę porozumienia z narodem ukraińskim ponad granicami szaleńczej grupy ukraińskich szowinistów, to jest to wniosek zupełnie fałszywy i perfidny. Im więcej mamy dowodów, że t. zw. sprawa ukraińska jest orężem przeciwko nam w rękę polityki niemieckiej, tem większego dla nas znaczenia nabiera wytrącanie tego oręża z rąk niemieców.

Oczywiście, — nie może być mowy o zgodzie z jurgielnikami niemieckimi.

Ale przecież na zoldzie pruskim nie pozostaje bynajmniej cały ogół ukraiński w Małopolsce Wschodniej, lecz tylko garść zbrodniczych elementów których działalność spotyka się z potępieniem ze strony własnego społeczeństwa. Skoro zaś w społeczeństwie tem znajdują się czynniki dostatecznie ważne i dojrzałe, które bynajmniej nie chcą być pionkami w grze politycznej Berlina, — to śmiało i bez wahania wyciągnąć do nich możemy i winniśmy dłoń pojednania bratniej współpracy.

Jest to jedyny wniosek, jaki wpływa z faktu ujawnienia nowych dokumentów niemieckiego współdziałania z terrorystami we Wschodniej Małopolsce.

Asper.

Polscy chemicy, a chemicy obcokrajowcy w Polsce.

W Poznaniu odbyło się zebranie koła polsko - pomorskiego zw. inżynierów chemików. Na zebraniu toczyła się ożywiona dyskusja obsadzania stanowisk inżynierów chemików obcokrajowcami. Uchwalono rezolucję następującej treści:

Zjazd wzywa zarząd okręgowy, by odniósł się bezwzględnie do zarządu głównego z prośbą o podjęcie odpowiednich kroków u władz, by pozwolenia na pobyt obcokrajowcom chemikom wydawane było tylko w porozumieniu się z zarządem głównym, względnie okręgowym po stwierdzeniu, że obsadzenie danej placówki własną siłą krajową dla braku fachowca jest niemożliwe bez szkody dla danej placówki przemysłowej.

W Poznaniu odbyło się zebranie koła polsko - pomorskiego zw. inżynierów chemików. Na zebraniu toczyła się ożywiona dyskusja obsadzania stanowisk inżynierów chemików obcokrajowcami. Uchwalono rezolucję następującej treści:

Należy przyznać, że jest to uchwała zupełnie słuszna i władze nie powinny przejść nad nią do porządku dziennego.

Na terenie Zagłębia mamy całe plejad obcokrajowców, których z powodzeniem dążyć się zastąpić przez wykwalifikowane siły krajowe.

Spoleczeństwo kieleckie protestuje

przeciwko walce U. O. W. podsycanej i kierowanej przez odwiecznego wroga Polski — Niemców

Potworność truskawieckiej zbrodni wstrząsnęła do najgłębszych porządów duszy społeczeństwa polskiego.

Onegdaj z inicjatywy rady grodzkiej BBWR. w sali kina „Palace“ w Kielcach, przy udziale około 1000 osób, odbyło się zebranie protestacyjne przeciwko metodom walki podsycanej i kierowanej przez odwiecznego wroga Polski — Niemców, a prowadzonej przez zbirów ukraińskich, należących do U. O. W.

W zebraniu wzięli udział przedstawiciele władz państwowych z wojew. Bratowskim i wicestarostą Holuką na czele, samorządowych oraz przedstawiciele wszystkich warstw miejscowego społeczeństwa.

Zebranie zagalę i przewodniczył inż. K. Ślaczka prezes rady powiatowej BBWR. w Kielcach, który w krótkich słowach zapoznał obecnych z celem zebrania oraz udzielił głosu ukraińskiemu działaczowi Antoniemu Pryslukowi, który przemawiał do zebranych w języku ukraińskim.

Prysluk w swym przemówieniu scharakteryzował ostatnie wypadki ukraińskie i osobę zamordowanego ś. p. pośla Tadeusza Holówki, twierdząc, że mord był dziełem niemieckich intryg, naród bowiem ukraiński nigdy nie byłby zdolny do popełnienia tak okrutnej zbrodni, jaką była zbrodnia truskawiecka. Mówca podkreślił, że Niemcom ogromnie zależy na tym, by się nienawieść i nie do puścić do braterstwa i wzajemnej miłości między narodem polskim a ukraińskim.

Ta właśnie siana przez Niemców nienawiść zamordowała człowieka, który przez całe życie wytrwał i nie zmordowanie pracował nad podniesieniem ukraińskiego narodu, głosząc ideę pojednania, braterstwa i wzajemnej miłości między ludźmi.

W zakończeniu swego przemówienia mówca, jako przedstawiciel ukraińskiego społeczeństwa, zwrócił się z prośbą do zebranych, by nie winili jego narodu i nie żądali odwetu czy pomsty, lecz dążyli do braterstwa, zgody i wzajemnej miłości w imię której waleczył i poniósł swą męczeńską śmierć ś. p. Tadeusz Holówka.

Na zakończenie mówca na cześć i braterstwo narodu polskiego i ukraińskiego wznosił trzykrotny okrzyk, po którym uczczono pamięć zmarłego przez powstanie i pół minutową ciszę.

Po zarządzanej przerwie inż. Ślaczka zaprosił do przysięgi senatora Grunertównę, pośla Sobczyka, Zalewskiego, Michtę z Bielin, Jarzyńskiego i Kozubra.

Inż. Ślaczka udzielił głosu p. Zalewskiemu, który scharakteryzował ideologię i prawa obozu marsz. Piłsudskiego w dążeniu do wyjścia z obecnego kryzysu gospodarczego przy współudziale całego społeczeństwa. Następnie skrytykował stronnictwa, stojące w opozycji do obozu marsz. Piłsudskiego, które utrudniają, a nawet starają się przeciwdziałać skutecznej walce z kryzysem obecnego rządu.

Z kolei przemawiał poseł Sobczyk z klubu BB. z Jędrzejowa, charakteryzując i porównując ogólny kryzys światowy z kryzysem Polski, zaznaczając, że poza Francją Polska jest tym szczęśliwym krajem, gdzie ogólny światowy kryzys nie sięga tak głęboko, jak w innych państwach.

Na zakończenie poseł Sobczyk wzywał wszystkich członków i sympatyków BBWR. oraz całe społeczeństwo do współpracy z rządem i do wytrwania w walce z kryzysem.

Następnie przemawiała senatorka Grunertówna, nawołując kobiety obywatelki do współpracy z rządem.

W końcu zebrani uchwalili rezolucję, w której potępił zbrodnię zbrodnię ukraińską i organizację wojaskowej, wezwali władze do stłumie-

nia działalności U.O.W., która przyszkadza w pokojowym współżyciu braterskich narodów i wezwali władze, aby na terenie międzynarodowym w Genewie wystąpiły jaknajenergiczniej przeciwko mieszaniną się obcego państwa do spraw wewnętrznych Polski.

Mszy św. za duszę ś. p. ministra Czerwińskiego w Sosnowcu

nie można było odprawić, bo wszyscy księża byli po śniadaniu.

W związku ze śmiercią ś. p. ministra wyznań rel. i oświecenia publicznego Sławomira Czerwińskiego z rozpoczęciem roku szkolnego w całej Polsce odbyły się nabożeństwa żałobne z udziałem działaczy szkolnej szkół powszechnych i średnich oraz nauczycielstwa.

Nabożeństwo takie miało się również odbyć i w Sosnowcu zaraz w pierwszych dniach po rozpoczęciu roku szkolnego. Z niewytłumaczonego powodu ks. szambelan Pleniewicz nabożeństwo to odłożył do dn. 14 b. m. t. zn. do wczoraj.

O godz. 9 rano dzieci wszystkich szkół sosnowieckich, położonych w parafii N. M. P., udały się do kościoła.

Jakież było zdziwienie licznie zebranego nauczycielstwa i rodziców dzieci, kiedy minęło pół godziny, godzina, a o nabożeństwie ani słowa.

Zaintrygowane tem nauczycielstwo wysłało delegację do ks. Brodzińskiego, który tłumaczył się, że zaszło nieporozumienie.

Nabożeństwo to miał odprawić

prefekt gimnazjum Zrzeszenia Rodzicielskiego ks. Rubik, który podobno nie był o tem powiadomiony.

W rozmowie telefonicznej ks. Rubik oświadczył, że o niczem nie wie, a teraz nabożeństwa odprawić nie może, bo jest już... po śniadaniu.

Ks. Brodziński również był po śniadaniu tak, że nabożeństwa nie miał nikt odprawić.

Nie pozostało więc nic innego jak zarządzić powrót dzieci do szkół. Tak też uczynił inspektor szkolny, który następnie sporządził odpowiednie sprawozdanie do władz wyższych.

Rzecz prosto niebywała, zakrawająca na skandal.

Można było przecież odrazu powiedzieć, że nabożeństwo za ś. p. min. Czerwińskiego odbyć się nie może (jak to uczynił biskup łomżyński), a nie naznaczać nabożeństwa po to, aby po przeszło godzinie oczekiwaniu usłyszeć, że nabożeństwo odbyć się nie może, bo wszyscy księża są już po śniadaniu...

Walka z bezrobociem w Zagłębiu.

KONFERENCJA PRZEDSTAWICIELI PRZEMYSŁOWCÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I METALURGICZNYCH W INSPIEKTORACIE PRACY W SOSNOWCU.

W sprawie walki z bezrobociem i pomocy bezrobotnym podczas nadchodzącej zimy, na skutek specjalnych instrukcji ministra pracy i opieki społecznej, w inspektoratach pracy w całej Polsce odbywają się konferencje z przedstawicielami przemysłu.

W ub. czwartek, jak to donosiśmy, w Sosnowcu pierwsza tego rodzaju konferencja odbyła się z przedstawicielami przemysłu włókienniczego.

Wczoraj odbyła się w inspektoracie pracy druga konferencja z przedstawicielami trzech gałęzi przemysłu: hutniczego, górniczego i metalurgicznego.

W konferencji wzięli udział: okręgowy inspektor pracy z Kielc inż. Wyrzykowski, który bawi już w Zagłębiu od soboty, inspektor pracy z Sosnowca inż. Federowicz i inspektor pracy z Dąbrowy inż. Napiórkowski.

Z ramienia przemysłowców reprezentujących wszystkie trzy gałęzie przemysłu, w konferencji wzięli udział przedstawiciele rady zjazdu i towarzyszący przemysłowców w osobach pp.: dyr. Zieleniewskiego, Raźniewskiego, Bobrzyńskiego, Węgrysa, Wojewódzkiego, dr. Kroo, Konopki, Stankiewicza, Meyerholda, Jaguzańskiego i innych.

Tematem konferencji (jak w poprzedniej z przemysłowcami włókienniczymi) były cztery zasadnicze punkty, a mianowicie: wyeliminowanie, względnie zaniechanie godzin nadprogramowych, wprowadzenie dodatkowych zmian w zakładach o ruchu ciągłym, ograniczenie pracy kobiet i młodocianych przy robotach szkodliwych na rzecz żywicieli rodzin i czwarty punkt zaniechanie pracy nocnej kobiet i

młodocianych.

Do wszystkich tych punktów przedstawiciele przemysłowców ustosunkowali się życiowo, wyrażając gotowość podjęcia akcji walki z bezrobociem, do czego — jak oświadczyli — są już przygotowani. Wstępne prace w tym kierunku są już przeprowadzone.

Jeśli chodzi o wyeliminowanie godzin nadprogramowych przemysłowcy zastrzegali się co do robotników przy pracy ciągłej. Chodzi tu bowiem o robotników wykwalifikowanych, specjalistów, których trudniej jest zastąpić i dlatego pracują oni dłużej, ponad normę.

I w tym wypadku przemysłowcy przyrzekli dostosować się do instrukcji ministra Hubickiego przez wprowadzenie t. zw. podmiar, oczywiście w miarę, jak pozwolą na to warunki techniczne. Robotnicy w pracy ciągłej zatrudnieni są obecnie przeciętnie 58 godzin na tydzień; przy wprowadzeniu podmiaru czas pracy uległby znaczącej zmianie: zostałby zredukowany do 46 godzin na tydzień.

O godz. 2 popoł. konferencja została przerwana do 5 popoł.

WAŻNE DLA PAŃ. Piegi i plamy na twarzy to nieprzyjemne utrudnienie sezonowe, które wiosną i latem niosą panom z olbrzymią szkodą dla ich urody. Niejedna też z pięknych pań często staje przed lustrem z niemym pytaniem na ustach, jak pozbyć się tych niebezpiecznych wrogów swej urody. Oto do usług w takiej krytycznej chwili staje jako niezawodny środek krem „Lactolin”, który radykalnie usuwa piegi i plamy. Krem „Lactolin” nagrodzony został wieloma nagrodami, w tym złotym medalem na wystawie w Paryżu i licznymi dyplomami. Żądać wszędzie.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Dziś: N. M. P. Bolesnej
Jutro: S. dz., Euzeji P. M.
Wschód słońca: 5.09
Zachód słońca: 5.54

RADJO

WARSZAWA.

Wtorek, 15 września.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. obs. astr. hejnał z wieży marij. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Kom. meteor. 14.50. Komunikat gospodarczy. 15.25. Odczyt z Katowic. 15.45. Chwilka lotnicza. 16.00. Muzyka z płyt gramof. 16.45. Odczyt z Wilna. 17.15. Muzyka z płyt gramof. 17.35. Odczyt. 18.00. Koncert popularny. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Kom. tow. do zachęty hodowli koni w Polsce. 19.25. Muzyka z płyt gramof. 19.40. Giełda rolnicza. 19.55. Kom. meteor. 20.00. Prasowy dziennik radiowy. 20.10. Komunikat sportowy. 20.15. Muzyka lekka. 20.45. Kwadrans literacki. 21.00. Repert. teatrów miej. 21.05. Koncert solistów. 22.00. Feljton. 22.15. Dodatek do pras. dz. radj. 22.20. Komunikaty: meteor., sport i policyjny. 22.25. Program na dz. nast. 22.30. Muzyka tan. z rest. „Oaza“.

WARSZAWA.

Środa, 16 września.

11.40. Przegląd pras. kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Urzęd. kom. Państw. Inst. Met. 14.50. Kom. gospod. 15.25. Wśród książek. 15.45. Kom. harcerski. 16.00. Program dla dzieci 16.30. Muzyka z płyt gramof. 16.45. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.50. Radjokronika. 17.15. Muzyka z płyt gramof. 17.35. Odczyt z Krak. 18.00. Utwory Jana Straussa. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Kom. Tow. do Zachęty Hodowli koni w Polsce. 19.25. Muzyka z płyt gramof. 19.40. Skrzynka poczt. roln. 19.55. Urzęd. kom. Państw. Inst. Met. 20.30. Pras. Dz. Radj. 20.10. Kom. sport. I. 20.15. Muzyka lekka. W przerwie repert. Warszawskich Teatrów Miejsk. 21.30. Słuch. z Wilna. 22.00. Feljton p. t. Bez matek. 22.15. Dodatek do Pras. Dz. Radj. 22.20. Kom. meteor., sport i polic. 22.25. Program na dz. nast. 22.30. Arje operowe. 23.00. Muzyka tan. z płyt gramof.

KATOWICE.

Wtorek, 15 września.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Koncert z płyt gramof. 13.10. Kom. meteor. z Warsz. 14.50. Kom. gospod. z Warsz. 15.10. Kom. Polsk. Zw. Zrz. Gosp. Woj. Śl. 15.25. Jego Królewskiej Mości miłość (Barbara Radziwiłłówna). 15.45. Chwilka lotn. z Warsz. 16.00. O tem jak piórnice pokłóciły się z książeczką. 16.15. Koncert z płyt gramof. 16.50. Odczyt z Wilna. 17.10. D. c. koncertu z płyt. 17.35. Odczyt i koncert z Warsz. 19.00. Codz. odcinek powieści. 19.15. Rozmaitości. 19.30. Strój śląskich górali. 19.50. Kom. Zw. Mł. Polsk. 19.55. Tr. z Warsz. 20.10. Kom. sport. 20.15. Tr. z Warsz. 22.20. Kom. meteor. z Warsz. oraz program na dz. nast. 22.30. Muzyka lekka i tan. z Warsz.

Ogólna.

(a) Redukcje w ministerjum wyznań religijnych i oświecenia publicznego. Kierownicy urzędów podległych ministerjum oświaty otrzymali w dniu dzisiejszym b. m. rozporządzenie podpisane przez podsekretarza stanu, księdza Żengolowicza. Na zasadzie tego rozporządzenia mają być dostarczone dokładne dane, dotyczące wszystkich urzędników.

Dane mają zawierać kwalifikacje urzędników, ich wiek, czas służby, przebyte choroby, opinie przełożonych.

W raporcie znajdują się także uwagi na temat redukcji urzędników, których można usunąć bez szkody dla ministerjum.

Niezależnie od powyższych raportów spodziewana jest redukcja około czwartej części urzędników.

Wyżej wymienione pismo otrzymały następujące urzędy: biblioteka narodowa, wszystkie archiwa państwowe, kuratoria okręgowy szkolnych, biblioteka im. Wróblewskiego w Wilnie i wydział oświaty na Górnym Śląsku.

Redukcje, o których mowa, pozostają w związku z reorganizacją ministerjum oświaty, jak i oszczędnościami budżetowymi.

NOWY ZARZĄD ZWIĄZKU POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH.

Na ostatnim zjeździe powstańców śląskich w Katowicach wybrano nowy zarząd w skład którego weszli pp.: Lortz, jako prezes, Olszowski — I wiceprezes, Jacek — II wiceprezes, Mastalerz — jako sekretarz i Feige, jako skarbnik.

Z Kiele.

(k) Zjazd federacji w Częstochowie. W dniu 4 października br. odbędzie się w Częstochowie zjazd wojewódzkiego okręgu federacji polskich związków obronców ojczyzny, z udziałem delegatów ze wszystkich okręgów. Na zebraniu tem starosta kielecki p. Borysowicz, który przechodzi na podobne stanowisko do Sieradza, zda swe czynności w ręce zastępcy. Poza sprawami organizacyjnymi i ogólnymi, zjazd częstochowski wybierze nowy zarząd wojewódzkiego okręgu federacji.

(k) Policja kielecka w walce z nierządami. Onegdaj w nocy policja dokonała lotnej kontroli we wszystkich hotelach kieleckich, w wyniku której w hotelu „Górnoślaskim” zatrzymano 4 osoby niemeldowane oraz jedną niewiastę, którą wenerycznie i uprawiającą potajemnie nierząd.

Podczas oblawy kilku z gości zabawiających się wesoło z kobietami lekkiego prowadzenia uciekło oknem.

Jednego z uczestników wesołej zabawy policja zdołała zatrzymać w chwili, gdy usiłował wyskoczyć oknem... Jest nim znany w Kielcach przemysłowiec, który ze łzami w oczach prosił policję, by nie zdradzała tajemnicy przed żoną, przysięgając poprawę.

Z właścicielem hotelu spisano sążnisty protokół o tem wydarzeniu.

(k) Repertuar win. Kino „Czwartak” „Zwycięstwo wiary”. Na scenie pożywna rewja artystów scen stołecznych z Derbiczem na czele.

Z Sosnowca.

(s) Osobiste. Naczelnik więzienia karne śledczego w Sosnowcu, Franciszek Giełniewicz powrócił z 2 miesięcznego urlopu i rozpoczął urzędowanie.

(s) Komisarz Kuźniak w Warszawie w sprawie Uleny. Wczoraj bawił w Warszawie komisarz Kuźniak w związku z pretensjami miasta do Uleny.

Sprawa ta w najbliższym czasie zostanie ostatecznie zlikwidowana. Jak to swego czasu donosiliśmy, komisarz Kuźniak wyraził zgodę polubownego załatwienia tej sprawy i przyjął propozycję, wysuniętą przez pełnomocnych przedstawicieli Uleny. Propozycja ta wyraża się sumą 7.000 dolarów odszkodowania.

(s) Władze klubu młodzieży im. marszałka Piłsudskiego na Pogoni. Na organizacyjnym posiedzeniu członków klubu młodzieży polskiej im. marsz. Piłsudskiego w Pogoni wybrano tymczasowy zarząd, do którego weszli pp.: Władysław Dzido vel Dzidowski (prezes), Władysław Kasprzyk (wiceprezes), R. Nowiński (sekretarz), A. Korpakówna (skarbnik) i Czesław Kaczmarczyk (gospodarz).

...a jednak materiały piśmienne w doborowym gatunku po cenach najniższych kupić można w firmie WŁ. CZECHOWSKI, Sosnowiec, 8-go Maja 8.

(s) Usiłowanie samobójstwa. Onegdaj w godzinach wieczorowych na ul. Modrzejskiej w Sosnowcu, usiłował pozbawić się życia przez wypicie esencji octowej Cederbaum Lejbus z Łodzi. Po udzieleniu mu pierwszej pomocy w stanie niezagrożającym życiu, został przewieziony do szpitala na Pekinie. Po wodem targnięcia na życie był brak środków na utrzymanie.

Monopol, czy nowy podatek?

Na zebraniu specjalnej komisji ekonomicznej klubu BBWR. z przedstawicielami ministerjum skarbu omawiana była szeroko, w związku z pięcioletnią reformą systemu podatkowego, sprawa fabryk, produkujących żarówki na terenie Polski.

Komisja, biorąc pod uwagę to, że z jednej strony fabrykom tym powodzi się nienajgorzej, a z drugiej strony, że większość tych fabryk, a mianowicie: fabryki Philips, Tungsram, Osram finansowane są i prowadzone za kapitały obce, postanowiła bądź zmonopolizować w rękach państwa sprzedaż żarówek, bądź też obłożyć sprzedaż żarówek podatkiem o charakterze opłaty akcyzowej, bez względu na pochodzenie towaru. Ten drugi projekt wydaje się bardziej racjonalnym, a to ze względu na to, że istniejące na terenie Polski fabryki żarówek zacieśniły pomiędzy sobą węzły, tworząc kartel, na czele którego stoja fabryki Philips, Tungsram i Osram, przyczem sprzedaż odbywać się będzie za pomocą nowego systemu przez centralne biuro sprzedaży. W ten sposób kontrolowanie opodatkowania, jak i koszty ściągania podatków będą w znacznym stopniu ułatwione, jak również zmniejszą się wydatki.

Nie pozbawionym również prawdopodobieństwa jest projekt stworzenia monopolu żarówkowego i obje-

cia monopolem wszystkich przedsiębiorstw, któreby się zajęły nie montażem, lecz produkcją żarówek. Dotychczas bowiem wielkie fabryki, jak Tungsram (kapitały niemiecko-węgierskie), Osram (kapitały niemieckie) i Philips (kapitały holendersko-niemieckie), przy minimalnej pomocy kapitałów i które działają w porozumieniu z kartelami na terenie innych państw, sprowadzały do Polski części żarówek, które na miejscu jedynie montowały.

Warto zaznaczyć, że ceny żarówek zostały przez owe firmy wyśrubowane do granic najwyższych, czego dowodem może być, że próbne transporty żarówek w Rosji Sowieckiej były nadsyłane do Warszawy po cenie 60 do 70 groszy za sztukę, gdy tymczasem cena najmniejszej żarówki (od 5—25 wat) ustalona przez kartel dla detalicznej sprzedaży wynosi złotych 2,5, a najwyższy rabat dla odbiorców hurtowych wynosi od tej ceny 30 proc.

Niezmiernie charakterystyczna jest uchwała skartelizowanych fabryk zagranicznych, które postanowiły produkować druciki do żarówek o mniejszej wytrzymałości, a to celem zwiększenia sprzedaży żarówek.

Oto jak cudzoziemcy pompują złotówki z naszych kieszeni!

Masowe zatrucie podczas stypy pogrzebowej.

We wsi Możejki, gm. Zalesie powiatu wileńskiego, zmarł zamożny gospodarz Władysław Oskierko. Odbył się pogrzeb, a po pogrzebie żona zmarłego zaprosiła wszystkich przyjaciół, którzy oddali ostatnią posługę nieboszczykowi, na stypę.

Nie żałowano na niej ani jadła, ani mocnych trunków. Nastrój na uczcie panował zgola nieopogrzebowy, gdy nagle jeden z biesiadników podniósł się, chwycił za gardło i runął na podłogę.

Podchmienieli goście sądzili, że spił się, jak bela, i upadł, bo nie mógł się utrzymać na nogach.

Wkrótce jednak zapanowało przeobrażenie, bo oto goście jeden po drugim zaczęli się podnosić od stołu i padać bez oznak życia. Z 13 obecnych na uczcie, 8 leżało na podłodze, po-

zostali zaś czuli straszne bólesci w żołądku, ból głowy i mdłości.

Zaalarmowano lekarza, który po przybyciu na pierwszy rzut oka rozpoznął zatrucie się samogonem i skażonym spirytusem. Zarutych w stanie ciężkim odwieziono do szpitala, policja zaś wszczęła dochodzenie, które doprowadziło do ujawnienia tajnej gorzelni. Mianowicie, Oskierkowa przyznała się, że samogon nabywała od karczmarza A. Gurwicza. Policja przeprowadziła u niego rewizję i znalazła doskonale zakonstruowaną fabrykę, w której Gurwicz przy pomocy dwóch wspólników: A. Baranowskiego i G. Kuranowa — pędzili samogon i odkażali spirytus.

Wszystkich trzech osadzono za kratami.

Z Będzina.

(b) Lekcje śpiewu w tow. „Lira” Zarząd towarzystwa śpiewaczego „Lira” w Grodźcu, zawiadamia członków, że lekcje śpiewu odbywają się w poniedziałki, środy i soboty. Na kierownika chóru zaangażowano p. A. Sowińskiego. Początek lekcji o godz. 7-ej wiecz.

Wszelką korespondencję należy kierować do prezesa towarzystwa, p. Fortkasiwicza, ul. Konopnickiej 19.

(b) Gajowy postrzelił przechodnia. Na polach wsi Niebylej, gminy Bobrowniki, dwaj gajowi lasów towarzystwa Saturn: Antoni Biedroń i Mirek w czasie polowania postrzelili z fuzji, przechodzącego wówczas Antoniego Czaplę, lat 51, zam. w Bobrownikach.

Czapla została postrzelona w nogę. Według orzeczenia lekarza, postrzeleniu nie zagraża żadne niebezpieczeństwo.

(b) Kradzież wieprza. W nocy z dn. 12 na 13 bm. do chlewa Cypriana Pawelczyka, ul. Brzozowiecka 84, dostali się złodzieje, skąd skradli wieprza, wartości 200 zł.

Wieprz został na miejscu w komórecie zabity, następnie wyniesiony w worku.

Z Czeladzi.

(c) Ze związku pracowników miejskich w Czeladzi. Onegdaj w magistracie czeladzkim odbyło się walne zebranie związku pracowników miejskich, przy udziale 52 osób.

Głównym tematem obrad była sprawa zmiany statutu. Nowy statut oparty na zupełnie nowych zasadach, został całkowicie przez zebranych przyjęty. Wejdzie on dopiero w życie po zarejestrowaniu w inspektoracie pracy przez upoważnionych do tego celu pp.: Tajchmana, A. Kalabińskiego, Kusińskiego i J. Wawrzyszka.

(c) Zabawa na bezrobotnych. Związek podof. rez. w Czeladzi urządza w dn. 19 bm., tj. w sobotę zabawę taneczną w sali kino - teatru „Czary” pod nazwą „wrześniówka”. Początek o godz. 8 i pół wiecz.

Z Zawiercia.

(z) Osobiste. Sekretarz magistratu p. Józef Czarnota rozpoczął wczoraj 2 tygodniowy urlop.

(z) Nowy pensjonariusz aresztu. Panna Franciszka Stempowska (Piaskowa 20) za pijaństwo i zakłócenie spokoju publicznego poproszono do aresztu.

(z) Postrzelenie. We wsi Jaworzniak, gm. Żarki, do przechodzącego wieczorem mieszkańca tejże wsi, Sierpińskiego, dano z ukrycia szereg strzałów. Jedną z kul trafiała Sierpiński w szyję i wyszła przez policzek. Sierpiński, który pozostał na kuracji w domu, w czasie składania policyj zameldowania oświadczył, iż przed dwoma dniami również strzelano do niego, wówczas na szczęście żadna kula go nie trafiła. Policja czyni energiczne dochodzenia w celu wykrycia tajemniczych zamachowców.

(z) Ciagle kradną Onegdaj niewykryci złodzieje dokonali kradzieży węgla z wagonów kolejowych. Spłoszeni przez policję zbiegli, węgiel oddano na stacji kolejowej w Zawierciu.

(z) Repertuar kin. Kino „Stella” — „Trzej chrzestni ojcowie”.

Przedruk wzbroniony.

J. S. FLETCHER.

Człowiek o dwóch nazwiskach

POWIEŚĆ.

Przekład autoryzowany z angielskiego.

8.

— Jakto? — zapytałem.

— Muszę się przyznać — ciągnął, jakby nie zwracając uwagi na moje pytanie — że postąpiłem arbitralnie i samolubnie. Teraz, z tem do świadczeniem jakie mam, nigdybym tego nie zrobił. Ale wtedy byłem głupi. Poszedłem do adwokata, którego zobowiązałem do zachowania tajemnicy i podzieliłem majątek na dwie równe części z których jedną zapisałem żonie — tysiąc pięćset funtów rocznie dochodu. Poczem zabrałem swoją część i zwałem w świat.

— Nie jej nie mówiąc? — wykrzyknąłem.

— Nie jej nie mówiąc? — odpowiedział. — Bo i poco? Wyjechałem z kraju, nikogo o tem nie zawiadamiając. Nawet mój adwokat nie wiedział dokąd się wyniosłem. Do żony napisałem list, że zamierzam podróżować, ale nie dodałem, gdzie, w jakiej

części świata.

— To znaczy uciekł pan od niej? — wtrąciłem.

— Można i tak powiedzieć — odparł szczerze. — Nie miałem innego wyjścia. Gdybym został, byłibyśmy nieszczęśliwi. Według mnie najlepiej było wynieść się pocichu nie nikomu nie mówiąc.

— A dziecko? — ta panna, którąśmy wczoraj widzieli? — zapytałem po pauzie. — Czy ona już wtedy była na świecie?

— Nie — odpowiedział z naciskiem. — Gdyby była, możebym nie uciekł — nie napewno bym nie uciekł. Ale jej jeszcze wtedy nie było i nie wiedziałem, że się wogóle na coś zanosiło. Urodziła się w osiem miesięcy po moim wyjeździe.

— Dowiedział się pan o tem? — zauważyłem.

— Dopiero dzisiaj! — wykrzyknął. Zasięgnąłem języka, nie zdradzając się. Mieszkańcy prowincji, zwłaszcza zapadłej prowincji, interesują się zawsze rodzinnymi sprawami sąsiadów i lubią o nich opowiadać.

— Naturalnie, pani Elphinstone — jak ją tu nazywają — wierzy, że pan nie żyje! — rzekłem. To się rozumie samo przez się.

— O, tak — odpowiedział. — Wyszła zażam za Elphinstonea na parę lat przed sprowadzeniem się do

Marrasdale Tower. O, tak, wierzy, że ja leżę w ziemi, a ja tymczasem żyję.

— Co pan zamierza zrobić? — zapytałem.

— Coby pan zrobił na moim miejscu? — odrzucił zgnękanym głosem. — Niech mi pan powie szczerze, co pan o tem myśli. Nie obrażę się. Po wiedziałem już panu, że mam dobre wyobrażenie o pańskim rozsądku. Proszę mówić.

— Jaby odjechał, nie zdradzając się z niczem — odpowiedziałem. — Ostatecznie porzucił pan żonę i jeżeli jej się pan teraz objawi, to będzie dramata rodzinną. Przypuszczam, że pan Elphinstone.

— O, nada się dla niej na męża tak bardzo, jak ja się nie nadawałem — przerwał Mazaroff. — Ta strona rzeczy nie mnie nie obchodzi, ale ta dziedzina jest moją córką.

— Ona nigdy pana nie widziała — zauważyłem.

Zaczerwienił się i potrząsnął głową.

— Ma pan rację — odparł niemal z pokorą. — Moja wina. No ale do tej chwili nie się jeszcze nie stało i nikt nie wie o mojej tajemnicy oprócz pana.

— Nikomu pan nie mówił? — zapytałem.

— Nikomu — odparł. — Dowiadywałem się jak rzeczy stoją. Nikt

nie wie nikt się nie domyśla.

— Byłaby sensacja gdyby się pan zjawił po tylu latach nieobecności — rzekłem. — Trzeba się nad tem zastanowić. I — nagle uderzyła mnie nowa myśl i spojrzałem na niego z powątpiewaniem. — Gdyby przyszło do tego, musiałby pan dowiedzieć że...

— Że Salim Mazaroff jest Andrzejem Merchisonem — dokończył. — O, toby się dało zrobić. Zezuję i mam zamiar na prawom ramieniu. Reszty dopełniłyby zeznania świadków, którzy bym łatwo znalazł i papiery, moje dokumenty...

— Skąd pan wziął takie niezwykle nazwisko? — odważyłem się zapytać.

Zaśmiał się cicho.

— Powiem panu — rzekł. — Najprzód zawadziłem w moich wędrówkach o Indję. Obijałem się długo na brzegach Zatoki Perskiej, poczem przeniosłem się dalej na południe do Durbanu i okęgów diamentowych. W Durbanie zaprzyjaźniłem się ze starym kupcem, Mazaroffem. Mieszkaliśmy razem i razem handlowali. Umierając, zostawił mi dużą fortunę, nawiasem mówiąc, ogromną. Wziąłem — dlaczego nie miałem wziąć? Wtedy nie miałem wogóle zamiaru wrócić kiedykolwiek do Anglii.

d. c. n.

Straszny zamach dynamitowy na pociąg Budapeszt--Paryż Parowóz i 6 wagonów runęło w przepaść.

W nocy z soboty na niedzielę do konano strasznego zamachu dynamitowego

na pociąg międzynarodowy Budapeszt — Wiedeń — Paryż — Ostenda. Kiedy pociąg pośpieszny o godzinie 23.30 zjechał z Budapesztu do Wiednia i znajdował się obok Białobag na wiadukcie, łączącym brzegi głębokiej przepaści, nastąpił straszliwy wybuch.

Cały przyczółek wiaduktu długiego na 60 m. runął wraz z parowozem i 6 wagonami w przepaść głęboką na 24 metrów. Pasażerowie, pogrążeni przeważnie we śnie zostali straszliwie zmasakrowani.

Wydobyto z pod gruzów pociągu 25 zabitych.

Łoś rannych wyniosła 18 osób.

Są oni przeważnie bardzo ciężko ranni.

Równocześnie z robotami ratowniczymi

wszczęto dochodzenia, które doprowadziły do aresztowania jednego elektromontera i robotnika, podejrzanych o dokonanie zamachu.

W czasie badania drugiego toru, który znajduje się na osobnym wiadukcie znaleziono

bombę przygotowaną do wybuchu.

Na szczęście udało się temu zamachowcy zapobiec i zatrzymać pociąg „Orient - Express” czem zapobieżono jeszcze większemu nieszczęściu.

Miejsce nieszczęścia przedstawia się jak

wielkie rumowisko. Parowóz i jeden z wagonów zaryły się głęboko w ziemię.

Niedaleko miejsca katastrofy znalazła kartkę z napisem:

Jeśli państwo kapitalistyczne nie daje nam chleba, wówczas sami go sobie zdobędziemy.

Materiałów wybuchowych i benzyny mamy dosyć.

Policja budapeszteńska, która na tychmiast zjawiała się na miejscu, oświadcza, że chodzi tu o zamach komunistyczny.

Rozmiary nieszczęścia są dlatego tak wielkie, iż runęły w przepaść dwa wagony sypialne, w których pasażerowie już spali.

Z Budapesztu wysłano dwa pociągi sanitarne i pociąg ratunkowy.

Policja budapeszteńska nawiązała ścisły kontakt z policją berlińską, by na podstawie wymiany wzajemnych spostrzeżeń stwierdzić, czy zamach na pociąg pod Białobag, nie pozostaje w związku z zamachem, dokonanym swego czasu pod Jüteborgiem.

Narazie stwierdzono ponad wszelką wątpliwość, że maszyna piekielna jest pochodnia niemieckiego. Również wiele innych szczegółów przemawia za tem, że oba zamachy zostały dokonane w ten sam sposób, a nawet są pewne dane, z których wynika, że między sprawcami obu zamachów istniało porozumienie.

Ładunki użyte do wysadzenia, składały się z 2 kg. ekrazytu. Pochodzą z fabryki Orion i zostały puszczane w handel między 30 sierpnia, a 4 września.

Policja budapeszteńska jest przekonana, że zamachowcy nie zdołali jeszcze opuścić Węgier, ponieważ na

tychmiast po zamachu wszystkie stacje graniczne zostały zamknięte. Jeden z naocznych świadków zbrodni zamachu podaje następujące szczegóły:

„W Budapeszcie chciałem wsiąść do pierwszego wagonu, jednak z powodu przepelnienia, znalazłem miejsce, dopiero w przedostatnim wagonie. Tylko dzięki tej okoliczności wyszedłem z tej katastrofy cało. Natychmiast po zajęciu miejsca położyłem się spać.

Około 10 minut po opuszczeniu dworca przez pociąg, zostałem obudzony straszną detonacją i ogłuszony trzaskiem. W tej samej chwili zgasły wszystkie światła w pociągu. Pasażerowie pozrzućani ze swoich miejsc, nie wiedzieli co się stało

Po chwili rozległy się wołania o pomoc i rozdzielające jęki rannych.

Panowała zupełna ciemność tak, że nie można było nawet myśleć o niesieniu pomocy rannym. W godzinę później przyjechała straż pożarna. Niestety, zapomniano wziąć ze sobą

pochoźni.

Wobec tego musiano rozpaść ogniska i przy ich świetle przystąpiono do ratowania rannych. Dostęp do części wagonów był bardzo utrudniony, ponieważ wisiały one między niebem a ziemią — nad przepaścią.

Dopiero połączonym siłom policji, wojska i straży udało się utworzyć sobie dostęp do tych wagonów.

Liberyjczycy zjadają swych chorych „aby nie przeladowywać trupami ziemi“

Rząd Liberji zabrania surowo ludożerstwa, przepis ten jednak nie zdołał wykorzystać całkowicie starych przyzwyczajęć.

Misjonarz ze stowarzyszenia misyj afrykańskich w Ljonie o. J. Collins, po odbytej niedawno podróży po mało znanych terenach prefektury apostolskiej w Liberji opowiada, że w niektórych okolicach uderzył jego uwagę zupełny brak cmentarzy.

Zapytywani krajowcy oświadczyli, że nie chcą „przeladowywać” ziemi trupami, nie tłumaczyli jednak

co robią z ciałami zmarłych.

Wyjaśnił tę tajemnicę dopiero przewodnik o. Collinsa, który zachorowałszy, w żaden sposób nie chciał się dać zbadać. Już po wyzdrowieniu zapytywany o powód swego zachowania odpowiedział, iż bał się, aby nie został zjedzony, zwyczajem bowiem w tych okolicach jest zjadanie chorych, zanim umrą.

„Był czas — dodał ów przewodnik — gdy człowiek tłusty większą miał wartość, niż pół tuzina sztuk bydła“.

KOEDUKACYJNE DZIEENNE I WIECZOROWE

Zatwierdzone przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego

KURSY HANDLOWE

(HANDLOWO-BUCHALTERYJNE)

M. KOŁACZKOWSKIEGO w Będzinie

Tel. 7-90. ul. Sączewska 25 Tel. 7-90.

przyjmują codziennie w godz. 9 — 19 (oprócz świąt i niedziel)

zapisy nowych kandydatów na:

1) Roczny wyższy KURS HANDLOWY Administracyjno-Buchalteryjny.	4) Półroczny Kurs „KORRESPONDENTÓW”
2) Półroczny KURS HANDLOWY	5) Półroczny KURS STENOGRAFII Opłata zł. 60.—, płatne w 5 ratach mies. po 12 zł.
3) Półroczny KURS BUCHALTERYJNY Opłata zł. 100.—, płatne w 5 ratach miesięcznych po 20 zł.	6) Dwumiesięczny Kurs Pisania i liczenia na maszynach Opłata za Kurs Wyższy zł. 35, płatne w 3 ratach

7) KURS JĘZYKÓW OBCYCH

angielskiego, francuskiego, niemieckiego. (opłata miesięczna zł. 10)

Po ukończeniu Kursów absolwenci otrzymują świadectwa w-g. wzoru zatwierdzonego przez Ministerstwo Wyznań Relig. i Oświecenia Publicznego. Żądać Programu Nauk i Regulaminu Kursów.

Wykłady na Kursach prowadzi 11 profesorów; rozpoczynają się one w pełni na wszystkich wydziałach w czwartek, dnia 17 września r. b.

Kursy posiadają odpowiednio Sale Wykładowe przy ul. Sączewskiej 25, Krakowskiej 1 i Kościuszki 16. Zniżki tramwajowe. Prospekty bezpłatnie. Niezamożnym — stypendja. Kierownik Kursów EDWARD PECHALSKI, Magister Praw

Ze sportu.

I-SZE WIELKIE WYŚCIGI MOTOCYKLOWE O NAGRODĘ MIAST RYBNIK NA ŚLASKU.

Śląski klub motocyklowy sekcja Rybnik urządził po raz pierwszy w swoim rejonie wielkie wyścigi motocyklowe dnia 20 września br. na obwodzie szos pod Rybnikiem: Paruszewice — Zory — Stanowice — Przegenda — Paruszewice. Przestrzeń jednego okrążenia 28 km. Trasa jest ciężka, gdyż 15 km. asfalt, reszta ziemna. Komitet wyścigów dokłada wszelkich starań, by wyścigi wypadły okazale. Pomoc władz i miejscowego społeczeństwa zapewnia, że strona techniczna i administracyjna zostanie wykonana bez zarzutów. Maszyny zostały podzielone na 4 kategorie: małej pojemności muszą wykonać 4 okrążenia, średnie 6, silne maszyny 8 okrążeń. Specjalne wyścigi maszyn z wózkami 2 okrążenia. Specjalne trybuny w Paruszewicach i w Zorach dają możliwość obserwowania wyścigów w największych wirażach. Na starcie i finiszu megafony. Do zawodów zgłosiło udział wielu zawodników miejscowych jak i z innych województw Polski. Start i finisz w Paruszewicach przy kamieniu klm. 29.6 tamże znajduje się trybuna. Spis zawodników oraz bliższe szczegóły podamy w najbliższych dniach. Również w tym dniu urządził klub Rybnik wielki zjazd plakietowy do Rybnika. Dozwolony start dla wszystkich motocyklistów zresztych i niezresztych w P. Z. M. Start do wyścigów tylko dla jeźdźców posiadających licencje kierowców i zawodników, wydane przez P. Z. M. lub I. C. M.

„R. K. S.“ — „NAPRZÓD“ — Lipiny 2:13 (1:6).

Mistrz województwa kiel., radomskie koło sportowe w spotkaniu o wejście do ligi, po świetnym zwycięstwie z „Podgórzem“, doznało sromotnej porażki w Lipinach. Wynik wprost niedowierzający, a jednak odpowiadał przebiegowi gry 13:2 (6:1). Zespół naszego RKS. zwyciężył pokładane w nim nadzieje. Slazacy byli o całą klasę lepsi i do końca atakowali zawzięcie, strzelając bramki.

„ZAGŁĘBIE“ — „BRYNICA“ 1:1

Zawody te nie były ciekawe, w dodatku, jak się weźmie pod uwagę fakt nietakownego zachowania się niektórych graczy „Brynicy“, wobec sędziego Mandata. Sędzia Mandat zmuszony był kwadrans przed końcem gry rozwiązać zawody, przy wyniku 1:1.

„SWIT“ — „SARMACJA“ 1:1 (1:0).

W niedzielę na boisku w Będzinie stanęły porażki do walki o spadek do kl. „B“, „Sarmacja“ bedzińska i „Swit“ sosnowiecki.

Druga rozgrywka przyniosła wynik nierozstrzygnięty 1:1.

Obie drużyny mimo przenikliwego zimna przeplatane go deszczem, grały z temperamentem i ofiarnie. Rozstrzygnięcie ostateczne nastąpi prawdopodobnie w niedzielę na boisku neutralnym.

KS. „AMATORSKI“ — STS. „UNJA“ 5:2 (3:0).

Na boisku przy ul. Aleja w Sosnowcu „Unja“ sosnowiecka rozegrała koleżeńską mecz w piłkę nożną z KS. „Amatorskim“ z Królewskiej Huty. Mimo złej pogody na boisko ściągły liczne tłumy publiczności, które z zaciękwaniem obserwowały przebieg gry.

Do przerwy ustalono wynik 3:0 dla A. K. S., po przerwie „Unja“ poprawia się, zdobywając 2 bramki strzelone przez Cichonia. „Unja“ powyższego wyniku do końca nie potrafiła utrzymać i goście parę minut przed końcem zdobywają dwie bramki.

Zycie gospodarcze.

GIEŁDA.

Warszawa, 14. 9.

Warszawa dolar 8.91
Londyn 43.39 i pół
Paryż 35.01
Wiedeń 125.46
Praga 26.44 i pół
Szwajcaria 174.19
Holandia 360.65
Dolar War. pr. obrt. 8.9135

AKCJE I POŻYCZKI.

Warszawa, 14. 9.

Bank Polski 116.00 — 116.50
5 proc. Poż. Konwer. 44.50
5 proc. Poż. Inwest. 86.00
3 proc. Poż. Budowl. 32.75
6 proc. Poż. Dolarowa 64.00 — 69.50

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Poznań, z dn. 14. 9.

Zyto 21.25 — 21.75
Pszenica 20.75 — 21.75
Jęczmień brow. 23.50 — 24.00
Mąka żytnia 32.00 — 33.00
Mąka pszenna 31.50 — 33.50
Otręby żytnie 12.25 — 13.00
Otręby pszenne 11.75 — 12.75
Rzepak 28.00 — 29.00
Groch 23.00 — 26.00

Nr. E. 760/31.

OBWIESZCZENIE.

O SPRZEDAŻY Z LICYTACJI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Zawierciu II-go rewiru, mający swą kancelarię w Zawierciu, na zasadzie art. 1030 U. P. C. obwieszcza, iż w dniu 30 września 1931 r. od godziny 10 w Łazach, należącym do f-my Łazowskie Zakł. Ceramiczne S. A. to jest w miejscu przechowania przedmiotów odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację w II terminie ruchomości oszacowanych na 34.250 zł., a należących do firmy Łaz. Zakłady Ceram. S. A. składających się z 55 tysięcy szt. cegły szamotowej, 400 tonn cegły kanałowej i rurek dla hut i 2 szop na drewnianych słupach na rzecz Pow. Kasy Chorych.

Spis rzeczy i ich szacunek przejrzyć można w dniu i miejscu licytacji.

KOMORNIK: (podpis nieczytelny).

Nie czyńcie
eksperymentów
ze zdrowiem

Nie dajcie się namówić na nic innego, rzekomo również dobrego.

„OLLA“ udowodniony preparat profilaktyczny.

„Klub słomianych wdowców“

GENERALNA BÓJKA O WZGLĘDY UROCZEJ PANI RÓZI.

W pięknej i uroczej miejscowości podwarszawskiej, noszącej wdzięczne miano Falenicy jest willa „Słoneczna“, będąca własnością pana Motla Glinieckiego.

człowieka o szerokich horyzontach i znanego działacza społecznego.

Przedsiębiorczy pan Motel Gliniecki założył na wiosnę bieżącego roku nową organizację społeczną, którą nazwał

„Kooperatywa samowystarczalności“.

Biuro tej kooperatywy mieściło się w Falenicy w willi „Słonecznej“, zadanie zaś nowej instytucji społecznej

były bardzo szerokie.

Miała ona budować masowo piękne wille i domy, miała przerzucać mosty nad rzekami i nad potokami, miała wreszcie...

Jednym słowem zamierzenia „Kooperatywy samowystarczalności“ były bardzo wielkie, bowiem zwyczajem pana Glinieckiego było

mierzyć siły na zamiary.

W rzeczywistości jednak pod „Kooperatywa samowystarczalności“ kryło się zupełnie co innego, a mianowicie

swawolny „klub słomianych wdowców“.

którego prezesem był również nieporównany pan Motel Gliniecki.

W „klubie słomianych wdowców“ urządzonym wytwornie i ze smakiem

bawiono się wesoło i beztrudno.

Tu przyjeżdżali w czasie lata słomiani wdowcy,

by ukoić żal i tęsknotę za małżonkami

bawiącymi w Krynicy, w Zakopanem lub w Jestrzebiej Górze.

W willi „Słonecznej“ beztrudno płynął czas przy skłanicach win. Nie brakło też uroczych zachwycających kobietek.

Pan Motel myślał o wszystkim!

I byłoby wszystko dobrze, gdyby nie to, że między dwoma członkami klubu panem Mołkiem Falgoldem i panem Joskiem Grynterem wybuchł

godny pożalowania spór.

o względy uroczej pani Rózi Federzwan.

Spór przemienił się w bójkę, w której wzięli udział i inni członkowie klubu.

Klub zdemolowano, połamano meble i zniszczono bufet, przy czym

wywrócono pałacy się „prymus“, co omal nie wywołało pożaru. Uległy zniszczeniu znakomite koszerne parówki i

smakowity szupak faszerowany.

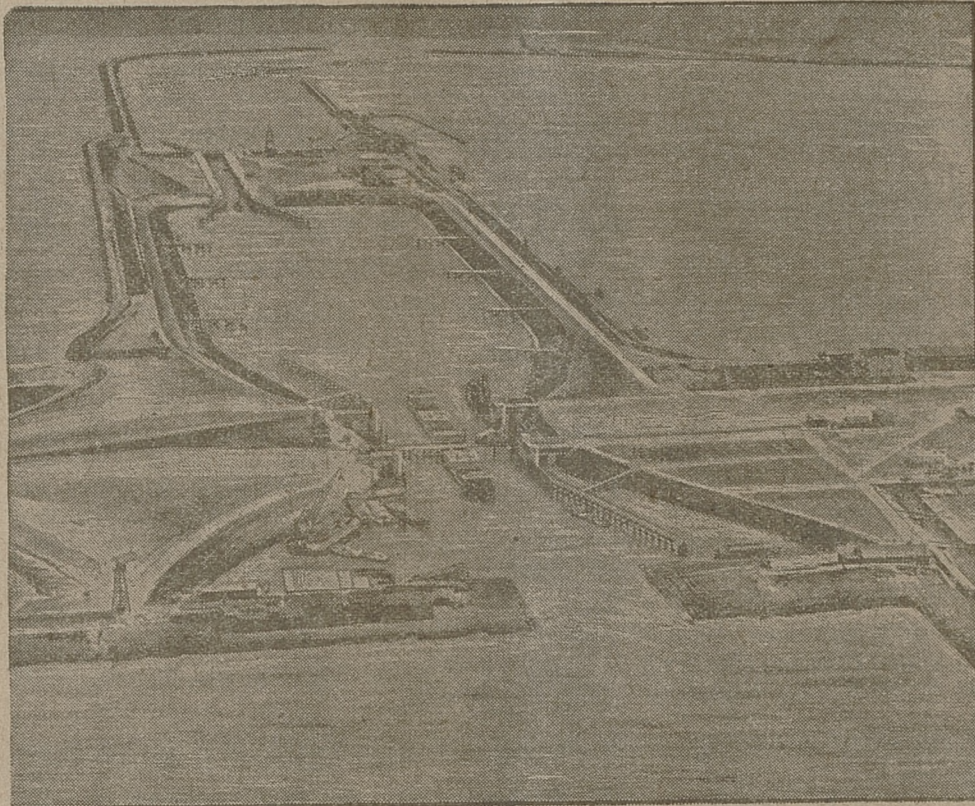
Gwałt był tak wielki, że na miejsce przybyła policja, która pana Motla jako prezesa klubu i właściciela willi

pociągnęła do odpowiedzialności

za zakłócenie spokoju publicznego.

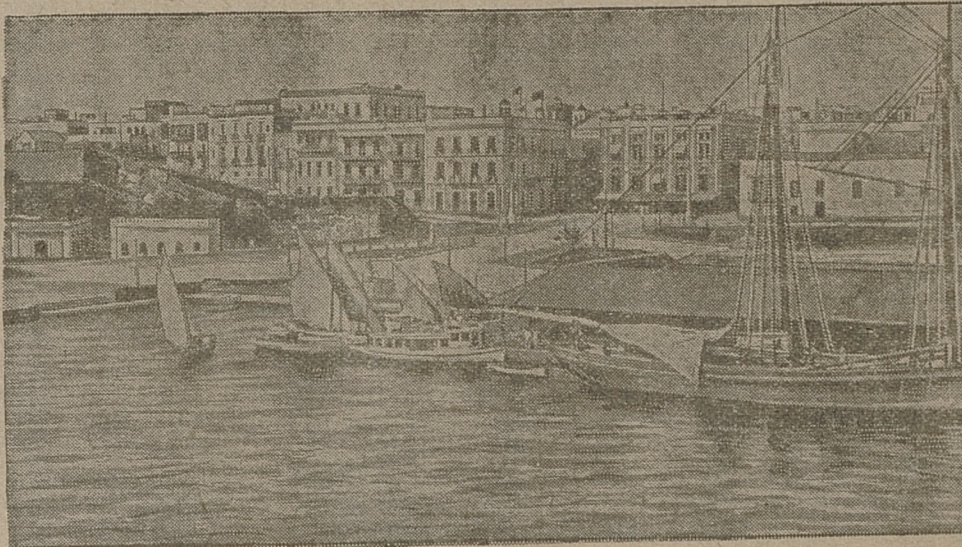
„Klub słomianych wdowców“ został rozwiązany.

OSUSZENIE JEZIORA ZNIDERSKIEGO.

Wyspa Wieringen na jeziorze zniderskim przestała być wyspą wobec osuszenia jeziora i przyległych terenów, przez co uzyskano powierzchnię ziemi około 20.000 hektarów. Obrazek nasz przedstawia prace przy drogach komunikacyjnych, mających połączyć północną część Holandii z wybrzeżem fryzjskim.

TRABA POWIETRZNA W ŚRODKOWEJ AMERYCE.

Środkowa Ameryka i pobliskie wyspy dotknięte zostały katastrofalnym orkanem, który pochłonął kilka tysięcy ofiar i wyrządził nieobliczalne straty materialne. Na rycinie widzimy stolicę wyspy Pistorico, San Juan, które również znalazło się w strefie szalejącego żywiołu.

POSADY I PRACE.

POTRZEBNE dwie uczennice do pralni i farbiarni chemicznej. Sosnowiec, Dęblińska 7.

POTRZEBNA dziewczyna do dziecka. Sosnowiec, Warszawska 14, Konieczny.

KRAWCOWA poszukuje szycia po domach. Wiadomość w administracji „Expressu“.

POTRZEBNA służąca i solidna paniątka do dwóch chłopczyków. Sosnowiec, Małachowskiego 2-c 2.

INTELIGENTNY praktykant biurowy potrzebny od zaraz. „Lex“, Sosnowiec, Teatralna 1.

Kupno i sprzedaż.

SPRZEDAM otomanę, kozetki po 45 zł. Sosnowiec, Kollataja 10, oficyna, II piętro.

OKAZYJNIE do sprzedania nowy dom na dogodnych warunkach. Do przejęcia hipoteka 35.000 zł. 7 proc. pożyczki B. G. K. Równocześnie wolne mieszkanie i ogród (plac budowlany). Dom samodzielny, dobry także na otwarcie sklepu kolonialnego, blisko tramwaju, dzielnica z dobrą klientelą. Wiadomość „Express Zagłębia“.

DO wynajęcia hala z kanałem nadająca się na garaż lub warsztat ślusarski. Tamże do sprzedania heblarka stolarska taśmowa, pila i motory elektryczne. Sosnowiec, Pańska 7 u dozorcę.

JEST dom do sprzedania przez licytację Sądu Okręgowego z dn. 18. IX 31 r. Będzin, Sączewska 27. Dr. M. Wassercwajg.

Zgubione dokumenty.

PAWŁOWSKI Zygmunt zgubił świadectwo 5 kl. szkoły powszechnej, wydane w Dąbrowie.

ZGUBIONE weksle in blanco wystawione przez Szeligowskiego, żyro Baldysa unieważniam. Bogdańska.

MACUGA Władysław zgubił legitymację zasiłkową wydaną przez PUPP. w Sosnowcu.

ZGUBIONO świadectwo handlowe na nazwisko Dawida Bluma, wydane w Sosnowcu. Takowe unieważnia się.

MACZMARCZYK Mieczysław zgubił świadectwo ukończenia szkoły rzem. przem. w Maczkach i dyplom czeladnika. Zwrócić do „Expressu“ za wynagrodzeniem.

Matrymonjalne.

KAWALER inteligentny posiadający trochę gotówki ożeni się z panną lub młodą wdówką, która posiada jakiś handel. Łaskawe zgłoszenia kierować: Okus, skrytka pocztowa nr. 18 K. Z.

R O Z N E.

OSTRZEGAM tych, którzy będą roznosić pogłoski, że jestem konfidentem, zostana pociągnięci do odpowiedzialności sądowej. Zaznaczam, że konfidentem nie jestem. Władysław Tuszyński, Dąbrowa.

BACZNOŚĆ kupey i rzemieślnicy koła Kazimierz. W dniu 27.9 br. o godz. 16-ej w lokalu własnym na Kazimierzu komitet organizacyjny zwołuje nadzwyczajne zebranie, celem reorganizacji koła. Apelujemy do członków o liczne i punktualne przybycie w sprawach bardzo ważnych.

ODDAM dziecko na wychowanie. Łaska we zgłoszenia Lulo „Bar Dworowy“ Sosnowiec.

WEKSLE wystawione przez R. Noweła na zlecenie moje, jeden na 150, drugi na 50 zł. nie zwróciłam, ponieważ nie są zapłacone. W. Golumczyńska.

ZA żyro weksli nie odpowiadam. Wystawca Stefan Mrokowski, żyro Antonowicz Aleksander.

Messing

Sławny profesor telepatji, fenomenalny jasnowidz i sugestjoner - psychoanalizator przybył także i na 2 dni do Dąbrowy. Zamieszkuje w hotelu Krakowskim, ul. 3-go Maja 18. Przyjmuje od 10 — 1 oraz od 3 — 8 wiecz.

DR. Jankowski Stanisław unieważnia zgubiony dowód osobisty wydany w dn. 27.7. 1924 r. przez Starostwo Będzin. M. P. proszę wyznaczyć dzień spotkania. Czeladź lub Będzin od godz. 19-ej „Katowiczanie“.

ZGUBIONO rewolwer (mauser) kaliber 6,35 nr. 19152, wydany przez starostwo w Będzinie. Zwrócić do „Expressu“.

CHRZESCJAŃSKI Zakład zegarmistrzowski W. Niepoń, ulica Czysta Nr. 7, wykonuje wszelkiego rodzaju reperacje zegarów wieżowych, ściennych, kieszonkowych, antyków, chronometrow, zegarów kontrolnych samochodowych itp. z gwarancją 3-letnią, wykonanie solidne a najtańszej się przekonacie.

CHOROBY PŁUC
Gruźlica płuc jest nieuleczalną i co-rocennie, nierobiąc różnicy dla poci, wie-ku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitu, uporezywego, męczącego kaszlu i t. p. stosują pp. Lekarze:

„**BALSAM THIOCOLAN - AGE**“
który ułatwiając wydzielanie się płwo- ciny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie

ZAPISY na Dienne i Wieczorowe, za- twierdzone przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego

Koedukacyjne Kursy HANDLOWE

M. Kołaczekowskiego

w Będzinie, przyjmuje codziennie Se- kretariat Kursów — Sączewska 25. Zniż- ki tramwajowe. Niezamożnym — sty- pendja.

SZKOŁA Handlowa w Sosnowcu, Tar- gowa 12, przyjmuje uczniów ze świa- dectwem szkoły powszechnej lub 3-let- nymi gimnazjum. Pracownicy państwo- wi opłacają 5 zł. miesięcznie.

KINO
ZAGŁĘBIE
dawnej
Kino-Teatr „Udziałowy“.

Dziś „KOBIEȚA NA MARSIE“

Melodyjno-Rewjowy film.

W rolach głównych: Bernice Claire i Aleksander Gray

Nad program: Rysunkowa Komedyjka

Następny program: „SERCE PIEŚNIARZA“
w roli głównej: Al JOLSON

WKRÓTCE: Pierwsze potężne arcydzieło dźwiękowe produkcji polskiej „DZIESIĘCIU Z PAWIAKA“
Bobaterskie walki Na odu z 1906 roku.